yläoksalla ja muutama punanen paperi ja pumpulitukko, seitsemän pientä sähkövalon. Olihan siinä muutama kynttiläkin, vaan ne ehkä säästettiin ensi vuodeksi, koska ei niitä poltettu. Kysyin eräältä tuttavaltani, että mitä tuo merkitsee, kun joulukuusessa on seitsemän valoa. Vastaus: se merkitsee seitsemää nälkävuotta. Ohjelmaa oli yksi runo ja joulupukki antoi "kändejä" ja jakoi muutaman kortin ja paketin lapsille ja sitten oli kahvin aika. Kymmenellä sentillä sai kupin kuumaa ja sentin korpun kuten tavallista. Minua se vähän pisti vihaksi kun "spänttäsin" 10 senttiä kyytiin.

Joulupäivänä oli näytöskappale "Mustat korpit"(?), 50 senttiä sisäänpääsy kuten täällä tavallista. Kappale oli koko hyvä ja täällä on hyvät näytelijät ,jotka ansaitsevat kiitoksen. Sitten ilmoitettiin, että ravintolassa on valmistettu oikein joulu-illallinen; kehotettiin kaikkia menemään; sen saapi 25 senttillä. Minä myös utellaisuuteni takia pistin nokkani sinne. Olihan siellä raaoista sipuleista ja perunoista tehty sallaatti ja yksi musta voileipä. Minä kun en ole sipulin eikä mustanleivän syöjä, en voinut muuta kuin katsella. Kahvi oli kylmää, jonka join sokerin kanssa, kun ei ollut edes noita sentin korppuja pöydässä.

Täällä ei koskaan kannata pitää tanssia lauantai-iltasin, on niin liian vähän tuloja, kun ei kuitenkaan tule kuin noin 50 henkilöä, eikä sovi ottaa enempi kuin "kaksi-pittiä" sisäänpääsyrahaa. Soittokunta on itsellä ja haalikin pitäis' olla oma. Silloin nuorten täytyy hakea huvinsa muualta ja onhan sitä täällä suuria teattereita ja tanssipaikkoja kaupungissa. Ja kun niissä tottuu käymään, niin vieraantuu pois omasta haalista pakostakin ja melkein joka toinen sunnuntai on oviraha 50 senttiä. Iltamat aljetaan 4—5 ajoissa. On ensin joku näytöskappale ja sitten tanssia lopuksi. Jos perheelliset tykkäävät katsoa kappaletta, e'vätkä perusta tanssista, on heidän suoritettava täysi maksu. Jos joku ei perusta kappaleesta, tulee vasta tanssiin, on hänen suoritettava täysi maksu. Vapaita iltamia ei kannata pitää, koskaan, kun on haalista vielä velkaa. Kannattaa enne pitää ovet kiinni!

Huvitoimikunnassa kuuluu olevan niin vähän jäseniä, että ei niiden kannata ollenkaan "workkia" pienillä tuloilla, jä jos ottaa useampia henkilöitä — niin pääsee liian monta ilman sisälle. Olen kuullut monen vähemmän innostuneen sanovan, että ei kannata enää käydä haalilla, kun se on kuin juutalaisten pesä, kun ottaa huomioon sen, että ei sitä rahaa täälläkään taivaasta sada. Ravintolasta ,melkein aina loppuu maito ja leipä kesken, että ei viimeiset saa enää muuta kuin mustan kahvin ja sitten joku sanoo, että ne ja ne istuvat niin kauan, että saivat liian paljon. Olen itse kuullut.

Toivon että tämä menee läpi, sillä kaikki on selvää totuutta ja jos kikitään, niin kirjoitan enempi.

Toivon onnellista uutta vuottaj kaikille lukijoille, erittäinkin vanhoille-piioille.

KULKIJATYTTÖ N:O 2.

MT. IRON, MINN.

Kirjoituksia Toverittaressa "onnellisesta avioliitosta" nimellä: Hilja Hill.

Jos olette sama Hilja, joka oli 1914 maaliskuulla Virginiassa, Minn., Aino Väyrysen synnytyslaitoksella, niin olkaa hyvä ja kirjoittakaa. Olen hukannut osotteenne. Se oli sinne muistaakseni: Mont Iron.

Tov. KIRSTI LINDROOS,
Eastside, Coos County, Oregon.

JAMAICA, N. Y.

Täältä Suur-New Yorkin sivukylästä ei ole koskaan näkynyt kirjoituksia Toverittaressa, siis muutama sana täältäkin. Olisihan sitä osaston toiminnasta paljonkin kirjoittamista, mutta nyt on alkomukseni kirjoittaa vaan sunnuntaikoulun toimista ja lasten joulujuhlasta. Täällä on ollut sunnuntaikoulu toimessa vasta muutaman kuukauden, mutta lapset ovat olleet niin innostuneita, että ehdittiin joulujuhlaan saada paljon ohjelmaa, joka suoritettiin kiitettävän hyvin. Olisi siinä ollut oppimista aikaihmisillekin, jos olisivat viitsineet vaivaantua sen verran, että olisivat tulleet kuulemaan lasten esitystä, sillä se oli ensimäinen lastenjuhla tässä kylässä. Ei edes ne vanhemmat, joilla on lapsia, suoneet sitä pientä huvia lapsilleen, että olisivat tuoneet lapsensa katsomaan, mitä toiset ovat oppineet, varsinkin lasten leikit olisivat olleet tervetullutta iloa niillekin lapsille, joita vanhemmat eivät päästä kouluun; vaikka ei olisi pitkä matka kävellä osaston huoneustolle. En malta olla mainitsematta eräästä 6-vuotiaasta pikku tytöstä, jonka isä, joka sunnuntai tuo kouluun, vaikka asuvat toisessa kaupungissa ja mikä vielä ihmeempää, kun hänet täytyy kantaa, sillä hän ei voi yhtään kävellä. Oi kuinka hänen silmänsä iloista loistivat, kun hän näki toisten leikkivän, kuinka sitten ne olisivat iloisia, jotka voisivat olla mukana leikeissä, mutta vanhemmat eivät suo edes sitä pientä huvia ja opin kipinää minkä saisi sunnuntaikoulussa. Varmaan he iloita toisivat lapsensa kouluun, jos olisivat edes nyt lasten joulujuhlaa olleet katsomassa. Mikä on suloisempaa katsella kuin pienet viattomat olennot kiipeävät — näytöslavalle ja esittävät esitettävänsä niin vapaasti niinkuin olisivat jo ennenkin siellä olleet..

Jos mainitsen vähän joulujuhlan ohjelmasta. Ensiksi lapset lauloivat yhteisesti ensimäisen värsyn "Työväen marssista", jota ei tietysti kaikista pienimmät osanneet, sillä nuorin oppilaista on vasta 4 vuotta vanha. Mutta sitte kun laulettiin toinen laulu: "Tiedän paikan armahan" jne. jossa on 4 värssyä, sen osasi jokainen aivan hyvin, sillä se oli helppotajuisempi pienimmillekin. Sitte oli kertomus, runoja ja laulua useammalta lapselta. Vielä oli voimistelua pikkupojilta, joka kävi ihmeteltävän reippaasti ja hyvin, sillä ei oltu kauvan harjoteltu. Sitte oli leikkiä kaikilta lapsilta ja joulupukkia odotellessa oli laitettu kahvipöytä lapsille, jota tarjottiin kaikille lapsille vapaasti. Sitte viimeiseksi oli se kauan odotettu joulupukki, joka myös jakoi lahjansa kaikille lapsille, muun muassa Lasten Joulua sai kaikki lapset, olipa ne koulussa tai ei, vaikka ei siellä tainnut ollakaan kuin yksi, joka ei ole koulussa, ja hänkin vielä nuoruutensa tähden poissa. Jos lopetan ja toivon että lapset eteenkinpäin ovat yhtä innostuneita käymään sunnuntaikoulua kuin jouluun asti olivat, niin kyllä eteenpäin päästään, vaikka opettajat ovatkin työn raskaan raatajia. Eräskin äiti tulee melkein joka sunnuntai pienen lapsen kanssa opettamaan kun ei aina voi jättää lasta kotiin, sillä miehensä myös opettaa poikia voimistelemaan.

ENSIKERTALAINEN.

Säästäväisyys ja sosialistilehdet

Kannattaako sosialistilehtien uhrata palstojaan opettaakseen säästäväisyyttä työläisille!

Löytääksemme oikean vastauksen tähän kysymykseen on meidän ensiksi vastattava kahteen seuraavaan kysymykseen:

Paraneeko työläis j o u k k o j e n asema rahtuistakaan sillä, että työläisille tyrkytellään säästäväisyysohjeita? ja

Onko tarkotuksenmukaisempaa koettaa totuttaa työläisiä siihen ajatustapaan, että heidän palkkansa **eivät mitenkään riitä ihmismäiseen elämistapaan,** vaiko siihen ajatukseen, että kyllä näilläkin palkoilla tulee toimeen, vieläpä voi säästääkin pahan päivän varaksi, **jos vain osaa oikein säästeliäästi huushollata?**

Että työläis j o u k k o j e n asemaa ei voida rahtuistakaan parantaa sellaisilla yksilöllisillä pikkukonsteilla kuin on säästäväisyys, vaan ainoastaan joukkotoiminnan avulla, se on niin selvä asia, ettei sen todistelemiseksi tarvinne sanoja haaskata.

Ja sen vuoksi olisi säästäväisyysopetus tuomittava pois sosialistilehtien toimitusohjelmasta.

Sillä meillä ei ole varaa tuhlata voimiamme sellaiseen ahertelun, josta ei liikkeellemme ole mitään hyötyä, vaikkapa se ahertelu pinnalta katsoen näyttäisi vaikka kuinka kauniilta ja hyväätarkoittavalta.

Mutta säästäväisyysneuvojen tyrkytteleminen työväenlehdissä auttaa työläisten ajatusten suuntautumista yksilöllisiin harrastuksiin, kun päinvastoin kaikin tavoin tulisi koettaa auttaa niitä suuntautumaan yhteistoiminnan alalle. Porvarilehtien tehtäväksi voimme jättää melun siitä, että työläiset ja heidän vaimonsa käsittelevät rahoja typerästi ja tuhlaavaisesti. Sosialistilehtien tehtävänä tulee olla koettaa saada yksinkertaisimmatkin työläismiehet ja -naiset käsittämään, että syy heidän kurjaan tilaansa ei ole huonossa raha-asiain hoidossa, vaan palkkojen riittämättömyydessä. Sosialistilehti, joka todella onnistuisi opettamaan huomattavan suuren joukon työläisiä supistamaan huomattavasti menojaan, tekisi huonon palveluksen työväenluokalle. Eräisiin kansallisnuksiin kuuluvat työläiset osaavat tulla toimeen ihmeen vähällä, mutta ne ovatkin juuri sen vuoksi niiden työläisten kirouksena, joitten elämänvaatimukset ovat korkeammat. "Viisaasti" huushollaamaan tottunutta työväestöä saa kiristää paljon enemmän kuin sellaista, joka tarvitsee toimeentulokseen kohtalaisen palkan eikä tahdo mitenkään tulla toimeen silläkään. Nälänhädän raja ja siis kiertämätön pakko taisteluun tulee jälkimäiselle aikasemmin kuin edelliselle. "Tuhlaavaiset" työläiset ne ovat, jotka ovat eturintamassa pitämässä puoliaan palkkojen laskemis-yrityksiltä. Tuhlaavaisella työläisellä tarkotetaan tässä työläistä, joka pyrkii asumaan, syömään ja pukeutumaan ihmisellisen tapaan, tyytymättä pyytelemään hotellien kyökeistä kuivaneita leivänkannikoita keittäkseen niistä leipävelliä, tai anelemaan luita lihakaupoista perunakeittonsa höystecksi, vaan joka julkeaa tavoitella lihapalojakin ja tuoretta leipää, jonka elämänvaatimuksiin kuuluu oikea puku, oikea nenäliina ja oikea tyynynpäällinen, joka ei pakota, eikä edes kehota vaimoansa täyttämään esim. saippuatehtaan tehtäviä, tai muita "säästäväisyyden" alalla esikuvaksi asettautuneitten toveritteriemme suorittamia temppuja, vaan yhdessä ynnä akkansa kanssa käsittää, että **palkat ovat riittämättömät,** jonka vuoksi on yhteistoimin toisten työläisten kanssa taisteltava parempia palkkoja.

Säästäväisyystemppuja opettaessaan joutuu työväenlehti tulkuttamaan samaa, jota porvarilehdet ja porvarilliset moralistit tulkuttavat ja jo senkin vuoksi se ala on arveluttava. Ei sopisi siihen siis sosialistilehden antautua siinäkään tapauksessa, vaikka tuo säästäväisyys-evankeliumi ei olisikaan suunnaltaan suorastaan väärään ajatustapaan johtavaa, jota se kuitenkin joukkoliikkeen kannalta katsottuna on, kuten edellälausutuista viittauksistakin selville käy. — Työmiehessä S—nto.

Huom!
New York'in Suom. Naisten OSUUSKOTI
ja paikanvälitystoimisto:
241 Lenox ave, 122 st.
Telef. 813 Morning side.

ASTORIAN S. S. O. OMPELUSEURAN KOKOUKSET pidetään osaston talolla joka torstai-ilta, kello 8. Osote: 262 Taylor Ave.

STOCKETT'IN S. S. O. OMPELUSEURAN KOKOUKSIA pidetään joka torstai-ilta kello 7. Saapukaa kaikin.

HOQUIAMIN S. S. O. OMPELUSEURAN KOKOUKSET pidetään osaston talolla, Ahjolassa, joka torstai, kello 2 jp.p. Osote: 315—10th St., Hoquiam, Wash.

MULLAN S. S. O. OMPELUSEURAN KOKOUKSET pidetään joka torstai Suomi-Haalilla, kello 8 j.p.p. Kaikki tervetulleita.

WAUKEGANIN, ILL., S. S. O. VIRALLISET KOKOUKSET pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena sunnuntaina, alkaen kello 2 i.p.—Osaston ompeluseuran kokoukset ovat joka kuukauden toisena torstaina, alkaen kello 2 i.p. Kahvia kokouksen loputtua.

Jos olette
Kipeä

Pyytäkää VAPA LÄÄKE KIRJA No. 8.

Jossa yli 25 erilaista miesten ja naisten tautia on selitetty, sekä täydellinen luettelo suomalaisista lääkkeista. Lähettäkää taudin nimi eli taudin oireet ja me esitämme teille mikä lääke olisi tilattava, lääkkeen hinnan y. m.
(Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä vaan tosi suomalaisia lääkkeitä.)

(Tämän kirjan saatte vapaasti, ja pitäkä olla jokasen suomalisen kodissa, sillä ette tiedä, koska tarvitsette sitä.....Varokaa humbuuki lääkkeitä ja humbuuki tohtoria.....

——Lignell'in Apteeki on suurin——
——suom. Apteeki Yhdysvalloissa——

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.